

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-2100/24-T
Sp. zn. ČŠIT-S-498/24-T

Název	Základní škola národního umělce Petra Bezruče, Frýdek-Místek, tř. T. G. Masaryka 454
Sídlo	tř. T. G. Masaryka 454, 738 01 Frýdek-Místek
E-mail	reditel@1zsfm.cz
IČO	60 045 965
Identifikátor	600 134 512
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Zbyněk Šostý
Zřizovatel	Statutární město Frýdek-Místek
Místo inspekční činnosti	Prokopa Holého 400, Frýdek-Místek tř. T. G. Masaryka 454, Frýdek-Místek
Inspekční činnost na místě	10. 10. 2024 – 15. 10. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola národního umělce Petra Bezruče, Frýdek-Místek, tř. T. G. Masaryka 454 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

K termínu inspekční činnosti se základního vzdělávání účastnilo 734 žáků ve 29 třídách. U 117 žáků byly diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby, 7 z nich bylo vzděláváno podle individuálního vzdělávacího plánu, 27 žáků mělo odlišný mateřský jazyk. Žákům prvního stupně je umožněno vzdělávání v centrech aktivit v rámci programu „Začít spolu“. Devět oddělení školní družiny navštěvovalo 270 žáků. Školní stravování je zajištěno ve vlastní školní jídelně.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy si dalším průběžným vzděláváním aktivně rozšiřuje potřebné znalosti. Při řízení subjektu využívá svých dlouholetých zkušeností, znalostí prostředí i specifík školy. Část řídicích kompetencí účelně delegoval na své tři zástupce (třetí nově od školního roku 2023/2024). Přenos informací v rámci školy je funkční i přes její velikost vlivem využívání elektronického informačního systému, který podporuje rychlou a efektivní komunikaci mezi všemi aktéry vzdělávání. Pravidelné porady vedení a jednání pedagogické rady odpovídajícím způsobem posilují součinnost pedagogů. V aktualizovaných koncepčních dokumentech vytvořených na základě SWOT analýzy jsou jasně definovány strategie vedoucí k naplnění stanovených cílů. Škole se vizi již podařilo z velké části naplnit, a to především v oblasti výchovně vzdělávacího procesu např. zavedení slovního hodnocení ve výchovách a informatice, v oblasti lidských zdrojů (klima podporující učení), finančního, vybavení informačními technologiemi. Pravidelně probíhá evaluace školy i se stanovením doporučení pro další zlepšení stavu. Účastníci vzdělávání jsou s vizí seznámeni, což bylo patrné v aktivitách probíhajících v době konání inspekční činnosti.

Aktuální složení pedagogického sboru umožňuje plnit záměry a cíle školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“). ŠVP pro základní vzdělávání je živým dokumentem, je pravidelně aktualizován dle analýzy situace, pro žáky druhého stupně nabízí řadu povinně-volitelných předmětů, které reagují na společenské dění. K vyšší efektivitě vzdělávání vedlo i účelné a rozsáhlé další vzdělávání pedagogických pracovníků s důrazem na získávání nových odborných znalostí pedagogů mj. při zavádění programu „Začít spolu“ ve 4. a 5. ročnících a využívání rozvoje jednotlivých gramotností ve výuce (hlavní pedagogické cíle pro aktuální školní rok). Plánování vzdělávání vycházelo zejména z potřeb školy v souladu s koncepcí rozvoje, ale i jednotlivých učitelů. Hospitační činnost v základním vzdělávání je prováděna průběžně v dostatečném množství ředitelem školy a jeho zástupci dle zpracovaného plánu, zpětná vazba ve formě doporučení pro další pedagogickou práci však není vždy přirozenou součástí pohospitačního rozhovoru. Hospitační činnost v zájmovém vzdělávání je realizovaná minimálně, neposkytuje tak dostatečné informace o naplňování jeho ŠVP. Jen v malé míře jsou uplatňovány vzájemné hospitace, které by funkčním způsobem přispívaly ke sdílení např.: způsobu vedení výuky a diferenciaci sdělovacích cílů. Metodická pomoc začínajícím pedagogům ze strany jejich zkušenějších kolegů je adekvátně nastavena.

Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání na dvou místech. Ve škole mají k dispozici sedm učeben, které dopoledne slouží jako kmenové třídy, zbylé učebny jsou v samostatné budově. Ke své činnosti využívají i další prostory školy (hernu, tělocvičnu, hřiště, kuchyňku, multimediální učebnu). Vybavenost spotřebním materiálem je dostatečná, schází však tematické hračky (kuchyňka, vláčkodráha apod.). Systém předávání žáků je funkčním

způsobem nastaven ve vnitřním řádu školní družiny. Činnosti ve školní družině volně navazují na základní vzdělávání, hravou formou rozšiřují vědomosti, zdokonalují praktické i sociální dovednosti žáků a přispívají ke smysluplnému využití volného času.

Vstupy do budovy školy byly v době inspekční činnosti zabezpečeny proti vniknutí a pohybu cizích osob. Kniha úrazů je vedena od školního roku 2024/2025 v elektronické podobě a jsou v ní evidovány především drobné úrazy, ke kterým došlo při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech. Škola zpracovává rozbor školní úrazovosti. Zvýšená úrazovost souvisí s důsledností evidence, převážná část úrazů je evidována v hodinách tělesné výchovy. V této oblasti by se škola měla zaměřit na rozsáhlejší osvětu zaměřenou na předcházení úrazů při sportovních aktivitách, např. metodiku míčových her, projektový Den zdraví s aktivní účastí žáků školy na jeho přípravě, kterou by zaštiťoval např. žakovský parlament. Důležitá jsou pravidla chování ve třídě a vyžadování jejich dodržování.

Školní stravování je zajišťováno vlastní školní jídelnou, která smluvně dodává stravu pro děti dvou mateřských škol. Strávníkům je nabízena pestrá a vyvážená strava, pro přípravu pokrmů jsou zařazovány produkty místních dodavatelů i netradiční potraviny, je rozvíjena spolupráce s vedením školy a strávníky (např. Týden jídel na přání, Týden cizí kuchyně). Strávníci mají na výběr ze dvou hlavních jídel denně, ovoce si vybírají sami dle své chuti a denní nabídky, oblíbené se staly zeleninové saláty. Strávníkům, jejichž zdravotní stav na základě lékařského potvrzení vyžaduje dietní stravování, je připravována strava s omezením lepku a mléka podle receptur schválených nutričním terapeutem. Školní jídelna je zapojena do projektu zajišťujícího finanční podporu k úhradě stravného pro žáky, kteří by ze sociálních důvodů nemohli využívat služeb školního stravování.

Ředitel školy účelně hospodáří s finančními prostředky, které využívá pro realizaci strategických oblastí rozvoje školy a jejich priorit zaměřených na vybudování zázemí pro žáky, modernizaci prostor a zkvalitnění výchovy a vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hodnocení vzdělávání bylo provedeno napříč třídami prvního i druhého stupně školy. Kvalita výuky ve sledovaných hodinách byla většinou na dobré úrovni, pozitivně byla nastavená vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky (komunikovali otevřeně, bez obav kladli otázky, vyjadřovali svůj názor, případně se zapojovali do diskuse). Převažovala klidná pracovní atmosféra podporující proces učení, ve většině hodin byla dodržována třídní pravidla. V hodinách byl zřejmý respektující a vstřícný přístup pedagogů k žákům. Hodiny byly dobře promyšlené a přizpůsobené věku i schopnostem žáků. Za velmi zdařilé lze považovat hodiny realizované učiteli v tzv. centrech aktivit v rámci projektu „Začít spolu“, kde se žáci 1. – 3. ročníku učí formou prožitku, činnostního učení a v souvislostech.

Ve většině hodin byla uplatňována skupinová práce nebo práce ve dvojicích, v některých případech s výraznými kooperativními prvky, která vedla žáky k rozvoji spolupráce, interakce a sociálních kompetencí. K naplnění cílů hodiny učitelé volili i tradiční metody výuky, především řízený rozhovor a frontální výuku. Přípravené úkoly byly vyváženým způsobem rozděleny na procvičování, prohlubování znalostí a probírání nového učiva. Motivační prvky, didaktické hry, střídání různorodých činností i včasné zařazování relaxačních chviliek udržovaly pozornost a trvalou aktivitu žáků ve sledovaných hodinách převážně prvního stupně. Žáci zodpovědně přistupovali k samostatné práci i činnostem vyžadujícím vzájemnou spolupráci. Požadavky kladené na žáky byly přiměřené a srozumitelné, navazovaly na jejich znalosti z předcházejících hodin i osobní zkušenosti. Účelně byla využita práce s chybou a poskytována průběžná zpětná vazba o úspěšnosti jejich

práce. Diferenciace vzdělávacích cílů spojená s rozdílnou náročností zadávaných úloh dle individuálních schopností žáků nebyla ve sledovaných hodinách výrazněji uplatněna – žáci většinou plnili úkoly se stejným stupněm obtížnosti a zaměřením. Přirozenou součástí sledovaných hodin bylo zadávání úkolů pro žáky s rychlejším pracovním tempem. Podpora kritického myšlení a rozvoj postojů žáků byla zařazena jen v některých hospitovaných hodinách. Rovněž nebyla zcela využita možnost pracovat s různými informačními zdroji, žáci neporovnávali ani nehodnotili různé návrhy řešení úkolu. Efektivně byla využívána didaktická technika (většinou pedagogy, ojediněle žáky – sledováno v předmětech přírodovědného zaměření) a názorné pomůcky. Vyučující přiměřeně dbali na obsahovou správnost odpovědí na kladené otázky a následné přesné vyjadřování žáků. Jednotlivé aktivity v hodinách byly provázané, učitelé uplatňovali mezipředmětové vztahy. Probíhalo průběžné, méně již závěrečné hodnocení žáků ze strany vyučujících. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků mělo ve většině hodin z časových důvodů jen formální charakter nebo se nevyskytlo vůbec. Vyhodnocení splnění cíle bylo zařazováno jen ojediněle, převážně ve třídách prvního stupně.

Pedagogové zohledňovali možnosti a potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a respektovali jejich pracovní tempo. Ve vyučovacích hodinách, kde byli přítomni asistenti pedagoga, byla většinou sledována jejich zdařilá spolupráce s pedagogem, což zvyšovalo přínos výuky pro všechny žáky ve třídě.

V průběhu hospitací ve školní družině probíhaly odpočinkové činnosti, na které navazovaly řízené aktivity poskytující prostor pro rozvoj individuálních zájmů. V době hospitací žáci trávili určený čas v učebnách, i přes příznivé počasí nebyl zařazen pobyt venku.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pedagogové průběžně sledují a vyhodnocují dosažené výsledky i celkovou připravenost žáků k navazujícímu vzdělávání. Pozitivně jsou oceňovány projevy snahy a zájmu žáků o zapojení se do činností ve výuce. Výsledky vzdělávání a přijímání adekvátních opatření jsou pravidelně projednávány na jednáních pedagogické rady i v rámci schůzek metodických sdružení a předmětových komisí. Žákům ohroženým neúspěchem škola poskytuje konzultace, které přispívají ke stabilním výsledkům vzdělávání. Podíl žáků, kteří prospívají s vyznamenáním se pohybuje okolo 63 %. Neprospívající žáci se vyskytují v jednotkách případů. Počet udělených pochval výrazně převažuje nad množstvím uložených opatření k posílení kázně. Snížený stupeň z chování se vyskytl pouze výjimečně. Neomluvená absence je řešena ve spolupráci se zákonnými zástupci, v závažnějších případech s orgánem sociálně-právní ochrany dětí. V posledních letech se vyskytla u jednotlivců ve formě skrytého záškoláctví. O výsledcích vzdělávání jsou zákonní zástupci informováni prostřednictvím elektronických žákovských knížek, na třídních schůzkách vedených na obou stupních školy jako rodinné (za účasti žáka, zákonného zástupce a pedagoga) či individuálně na pravidelných týdenních konzultacích.

K objektivnímu posouzení výsledků vzdělávání se škola dlouhodobě a pravidelně účastní externího testování (žáci 3., 5., 7. a 9. ročníku) prováděné soukromým subjektem. Získané údaje slouží jako podklad pro následnou analýzu a případnou úpravu používaných postupů s cílem podpořit očekávanou míru rozvoje žáků se zohledněním jejich individuálních předpokladů.

Školní poradenské pracoviště pracuje v optimálním složení (od poslední inspekční činnosti došlo k rozšíření o dalšího výchovného poradce). Jasné vymezené kompetence jednotlivých členů a jejich pravidelná komunikace přispívá k efektivnímu fungování pracoviště. Dvě

speciální pedagožky evidují žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, vzdělávají je také v předmětu speciálně pedagogické péče. Na realizaci podpůrných opatření se podílí jedenáct asistentů pedagoga, kterým je poskytována adekvátní metodická pomoc. Školní psycholožka se věnuje individuálním konzultacím, pracuje s třídními kolektivy, kde se zaměřuje na podporu vztahů, připravuje nabídku vlastních preventivních programů pro třídy, účastní se rodinných třídních schůzek. Její působení lze označit jako přínosné pro účastníky vzdělávání. Prevence rizikového chování vychází ze zpracovaných dokumentů a následně je prováděna prostřednictvím cíleně zaměřených akcí. Do realizace preventivního programu jsou účinně zainteresováni učitelé, využívána je také spolupráce s externími subjekty. K nastavení pravidel v nově vzniklých třídních kolektivech nebo třídách s novým třídním učitelem škola účelně využívá adaptačních dnů nebo pobytů. K prevenci negativních jevů bylo přínosné zavedení Etické výchovy do učebního plánu školy. Pedagogičtí pracovníci usilují o rozvoj žáků, podporují jejich sebevědomí, schopnost vytvářet přátelské vazby, prosociální dovednosti, nenásilné zvládnání konfliktů atd. Karierní poradkyně poskytuje efektivní poradenství žákům i jejich zákonným zástupcům při výběru školy v následujícím vzdělávání.

Každoročně škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v přijímacím řízení ve středních školách. Ve školním roce 2023/2024 bylo 78 % žáků devátého ročníku přijato ke střednímu vzdělávání do oborů ukončených maturitní zkouškou – z nich osm na gymnáziu). Zpětnou vazbu o schopnosti žáků pokračovat v navazujícím vzdělávání získává škola především při osobním kontaktu s absolventy. Z neformálních rozhovorů a jiných zprostředkovaných informací vyplývá, že byli na zvolený typ střední školy zpravidla dobře připraveni.

Spolupráce se zřizovatelem a dalšími partnery je na velmi dobré úrovni a přispívá k efektivnímu naplňování školních vzdělávacích programů, prevenci negativních jevů a zlepšování materiálních podmínek, které ředitel školy pravidelně vyhodnocuje a přijímá opatření k jejich zkvalitnění (finanční prostředky z projektů nejen Evropské unie). Nejvýraznější změnou od minulé inspekční činnosti je dovybavení didaktickou technikou, zajištění mobilních učeben. Pozornost je zapotřebí věnovat tzv. malé tělocvičně, která je zastaralá a neodpovídá současným trendům vzdělávání.

Prostor pro seberealizaci a rozvoj nadání vytváří škola zapojováním žáků do zájmových kroužků, které organizuje také ve spolupráci s místními organizacemi. Jako motivaci pro další vzdělávání podporuje účast žáků v širokém spektru soutěží a olympiád. Žáci mnohdy dosahují velmi dobrých výsledků (např. na celorepublikové úrovni v šachu). K aktivnímu trávení volného času žáků škola nabízí celou řadu aktivit pořádaných také pro veřejnost (školní galerie Pod Sovou, pěvecký sbor Podsováček). Škola spolupracuje také s místními mateřskými školami – dětmi i jejich zákonnými zástupci, které pořádáním společných akcí připravuje na přechod do základního vzdělávání.

Aktuální informace o dění ve škole jsou zveřejňovány na nástěnkách, dostupné na přehledných webových stránkách a sociálních sítích, ve zpravodaji města.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti ve školním roce 2017/2018 došlo k rozšíření širšího vedení školy o dalšího zástupce ředitele.
- Došlo k personálnímu posílení školního poradenského pracoviště.

- Zlepšily se materiální podmínky pro vzdělávání, ke komunikaci mezi účastníky vzdělávání škola využívá moderních technologií.
- Ve vyučovacích předmětech výchovného zaměření a v informatice na 1. stupni základní školy bylo zavedeno slovní hodnocení. Byl zaveden předmět Etická výchova.
- Byla zavedena elektronická kniha úrazů.
- Ředitel školy přijal opatření ke všem zjištěním z minulé inspekční činnosti.

Silné stránky

- Jasně formulovaná koncepce rozvoje školy otevřená inovativním trendům a sestavená na základě analýzy současného stavu se daří pracovnímu týmu školy úspěšně naplňovat. (1.1)
- Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání včetně jeho úprav a aktualizací je přehledný a srozumitelný. Naplňuje deklarovanou profilaci školy. (1.2)
- Promyšlená a dobře připravená výuka v souladu s kurikulárními dokumenty, systematická motivace žáků. (4.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- V části výuky převážně na druhém stupni školy nejsou v závěru hodin využity příležitosti k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení žáků. Průběžný diferencovaný přístup zohledňující individuální schopnosti žáků není doposud zcela přirozenou součástí výuky. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vytvářet v závěrech hodin prostor pro sebereflexi žáků a zhodnocení jejich individuálního pokroku. Uplatňovat podle potřeby diferencovaný přístup s ohledem na individuální možnosti žáků.
- Zaměřit se na prevenci vzniku úrazů.
- Realizovat hospitační činnost ve všech součástech školy, v rámci pohospitačního rozhovoru stanovit doporučení pro pedagoga.
- Využívat vzájemných hospitací ke sdílení zkušeností.
- Dovybavit školní družinu tematickými hračkami, do denního harmonogramu zařadit pobyt venku.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 7 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce rozvoje školy
2. Školní vzdělávací programy platné pro školní rok 2024/2025
3. Plán práce pro školní rok 2024/2025
4. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků platný pro školní rok 2024/2025
5. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2024/2025
6. Třídní knihy vedené v elektronické podobě ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
7. Evidence žáků (školní matrika) vedená v elektronické podobě ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
8. Plán hospitační a kontrolní činnosti ve školním roce 2024/2025
9. Hospitační záznamy za školní rok 2023/2024 a 2024/2025 (vzorek)
10. Dokumentace k oblasti poradenských služeb pro školní rok 2024/2025 (vzorek)
11. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023 a 2023/2024
12. Zápisy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2023/2024 a 2024/2025 (vzorek)
13. Zápisy z jednání schůzek předmětových komisí a metodických sdružení vedené ve školním roce 2023/2024 a 2024/2025 (vzorek)
14. Zápisy ze zasedání školské rady vedené ve školním roce 2023/2024 a 2024/2025 (vzorek)
15. Dokumentace související se zajištěním bezpečnosti žáků při poskytování vzdělávání vedená ve školním roce 2023/2024 a 2024/2025 (vzorek)
16. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění školního stravování pro školní rok 2023/2024 a 2024/2025 k datu inspekční činnosti (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Lenka Wollná, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

Mgr. Barbara Raszyková, školní inspektorka

Mgr. Jiří Crhonek, školní inspektor

Mgr. Kateřina Forgačová, školní inspektorka

PaedDr. Ivana Marková, Ph.D., školní inspektorka

Ing. Mgr. Hana Červenková, školní inspektorka

23. 10. 2024